

บันทึกการตอบข้อหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
เรื่อง การโอนและการแจ้งเลิกกิจการ

สำนักอนามัย ได้มีหนังสือที่ กท ๐๗๐๔ / ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงอธิบดีกรมอนามัย เพื่อขอหารือเรื่องการโอนและการแจ้งเลิกกิจการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยสำนักอนามัย กรุงเทพมหานครได้รับเรื่องหารือจากสำนักงานเขตแห่งหนึ่งว่า เนื่องจากมีผู้ประกอบการมายื่นคำขอโอน และแจ้งเลิกกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข แต่คำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๒๕๔๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๕ เรื่อง มอบอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการเขตในการออกใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา ๓๓ แต่ในคำสั่งดังกล่าวไม่ได้กล่าวถึงเรื่องการมอบอำนาจการอนุญาตให้โอนกิจการและการแจ้งเลิกกิจการ

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการออกใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา ๓๓ การออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาด การอนุญาตให้เปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสถานที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาดภายหลังการออกใบอนุญาตแล้วตามมาตรา ๓๔ การออกใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ตามมาตรา ๓๘ แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กล่าวถึงเรื่องอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการอนุญาตให้โอนการดำเนินกิจการและการแจ้งเลิกกิจการ และมาตรา ๕๑ ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการรับแจ้งกรณีผู้แจ้งตามมาตรา ๔๘ ประสงค์จะเลิกกิจการหรือโอนการดำเนินกิจการให้แก่บุคคลอื่น

๒. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้มอบอำนาจในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้อำนวยการเขตปฏิบัติราชการแทนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๒๕๔๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๕ เรื่อง มอบอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕.

ข้อ ๓ การออกใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา ๓๓

ข้อ ๔ การอนุญาตให้จัดตั้งตลาด การอนุญาตให้เปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสถานที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาดหลังจากที่ได้ออกใบอนุญาตแล้ว ตามมาตรา ๓๔

ข้อ ๕ การออกใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่สะสมอาหาร การรับแจ้งการออกใบรับให้แก่ผู้แจ้ง การตรวจการแจ้ง การออกหนังสือรับรองการแจ้ง และการสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นสุด ตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๑

โดยการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขตามคำสั่งกรุงเทพมหานครดังกล่าว เป็นการมอบอำนาจตามมาตราต่างๆ ที่ให้อำนาจไว้ ซึ่งในกฎหมายสาธารณสุขไม่ได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจการอนุญาตให้โอนกิจการและการแจ้งเลิกกิจการไว้ ส่งผลให้เมื่อมีผู้ประกอบการมายื่นขอโอนใบอนุญาตหรือแจ้งเลิกกิจการ กรุงเทพมหานครจึงมีปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขไม่ได้กำหนดว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องดำเนินการอย่างไร โดยอาศัยฐานอำนาจตามมาตราใด หรือกฎหมายใด

สำนักอนามัย กรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วเห็นว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมาย จึงขอหารือกรมอนามัย ๒ ประเด็น ดังนี้

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๑๑๙๒ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขมีถึงผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

๑. กรณีมีผู้ประกอบการแจ้งโอนการดำเนินกิจการและการแจ้งเลิกกิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข สำนักอนามัย เห็นว่า ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจ รับแจ้งการโอนการดำเนินกิจการและการแจ้งเลิกกิจการ ทั้งนี้ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๒๘๔๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๕ เรื่อง มอบอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕ “การออกใบอนุญาต จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่สะสมอาหาร การรับแจ้ง การออกใบรับให้แก่ผู้แจ้ง การตรวจ การแจ้ง การออกหนังสือรับรองการแจ้ง และการสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นผล ตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๔๘ และ มาตรา ๕๑” ความเห็นของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานครดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่อย่างไร

๒. กรณีมีผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ มายื่นคำขอโอนการดำเนิน กิจการหรือแจ้งเลิกกิจการ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะมีอำนาจอนุญาตให้โอนการดำเนินกิจการและแจ้งเลิกกิจการ หรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตามมาตราใด หรือโดยกฎหมายใด

ความเห็น

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้นำเสนอประเด็นข้อหารือดังกล่าวต่อคณะกรรมการ บริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ แล้ว ซึ่งที่ประชุมได้มีมติ ดังนี้

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการพิจารณา ออกใบอนุญาตการดำเนินกิจการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่ดำเนินการเป็นธุรกิจหรือได้รับ ผลประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ตามมาตรา ๑๙ การดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา ๓๓ การจัดตั้งตลาด ตามมาตรา ๓๔ การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่เกินสองร้อย ตารางเมตร ตามมาตรา ๓๘ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามมาตรา ๔๑ และพิจารณาออกหนังสือ รับรองการแจ้งการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสะสมอาหารที่มีพื้นที่น้อยกว่าสองร้อยตารางเมตร ตามมาตรา ๓๘ รวมทั้งรับแจ้งการโอนและเลิกการดำเนินกิจการจากผู้ประกอบกิจการที่มีหนังสือรับรองการแจ้ง ตามมาตรา ๕๑ และรับแจ้งการเลิกกิจการจากผู้ประกอบกิจการที่มีใบอนุญาตตามมาตรา ๖๕ ด้วย สำหรับกรณีการโอน การดำเนินกิจการตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๑ พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้บัญญัติการโอนการดำเนินกิจการให้กับบุคคลอื่นไว้แต่อย่างใด เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นจึงไม่มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตให้โอนกิจการ ดังนั้น หากผู้ประกอบกิจการมีความประสงค์ที่จะโอน การดำเนินกิจการให้กับบุคคลอื่นใด ผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์จะโอนกิจการต้องแจ้งเลิกกิจการกับเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นเสียก่อน หรือรอจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ หลังจากนั้นผู้ที่ประสงค์จะรับช่วงในการดำเนินกิจการต่อจึงจะ สามารถมายื่นคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ โดยทางราชการส่วนท้องถิ่นจะต้อง พิจารณาออกใบอนุญาตเช่นเดียวกับผู้มายื่นขอรับใบอนุญาตรายใหม่ ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจตาม กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการพิจารณาออกใบอนุญาตการดำเนินกิจการ หนังสือรับรองการแจ้ง การรับแจ้ง การโอนการดำเนินกิจการจากผู้ประกอบการที่มีหนังสือรับรองการแจ้ง และรับแจ้งการเลิกกิจการจากผู้ประกอบ กิจการที่มีใบอนุญาต

สำหรับกรณีคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๒๘๔๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๕ เรื่อง มอบ อำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการเขตปฏิบัติราชการแทนในพื้นที่ที่ รับผิดชอบ

ข้อ ๓ การออกใบอนุญาตให้ดำเนินการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา ๓๓

ข้อ ๔ การออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาด การอนุญาตให้เปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสถานที่หรือ บริเวณที่ใช้เป็นตลาดภายหลังจากที่ได้ออกใบอนุญาตแล้ว ตามมาตรา ๓๔

ข้อ ๕ การออกใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่สะสมอาหาร การรับแจ้ง การออกใบรับให้แก่ผู้แจ้ง การตรวจการแจ้ง การออกหนังสือรับรองการแจ้ง และการสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นผล ตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๑

ข้อ ๖ การควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะเพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป การออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ การรับแจ้งการเปลี่ยนแปลงชนิดหรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้าหรือสถานที่จัดวางสินค้า ให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ตามมาตรา ๔๑

เมื่อพิจารณาคำสั่งดังกล่าวเห็นว่า ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจในการพิจารณาออกใบอนุญาตการดำเนินกิจการตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๘ การพิจารณาออกหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๓๘ รวมทั้งรับแจ้งการโอนและเลิกการดำเนินกิจการตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๖๕ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนั้น กรณีผู้ประกอบการที่ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตมาแจ้งเลิกการดำเนินกิจการ ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจในการรับแจ้งการเลิกประกอบกิจการของผู้ประกอบการเนื่องจากการเลิกกิจการเป็นความประสงค์ของผู้ประกอบการซึ่งผู้ประกอบการสามารถเลิกประกอบกิจการได้โดยไม่ต้องรอการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพียงแต่ผู้ประกอบการต้องแจ้งการเลิกประกอบกิจการต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(นายสมชาย ตูแก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

